

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет комп'ютерних наук,
управління та адміністрування
Кафедра публічного управління та
менеджменту природоохоронної
діяльності

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: Регіональні аспекти вирішення проблем безробіття

Виконала студентка 2 курсу групи МПУ- 20
Спеціальності 281 Публічне управління
та адміністрування

Алієва Лейла Тапдиг кизи

Керівник к.е.н., доцент

Волкова Алла Олександрівна

Рецензент д.геог.н. , професор

Хохлов Валерій Миколайович

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет Комп'ютерних наук, управління та адміністрування
Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
Рівень вищої освіти магістр
Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Павленко О.П.

“ 28 ” жовтня 2021 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА**

Студентки Алієвої Лейли Тапдиг кизи

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Регіональні аспекти вирішення проблем безробіття

керівник роботи Волкова Алла Олександрівна, канд.екон.наук, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від 18.10.2021 року №216 «С»

Строк подання студентом роботи 09 грудня 2021 р.

2. Вихідні дані до роботи наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, у яких висвітлюються питання вирішення проблем безробіття, статистичні та нормативно-правові матеріали

3. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Теоретичні основи та сутність проблем безробіття

2. Дослідження проблем безробіття у Миколаївській області протягом 2018-2020 рр

3. Напрями вирішення проблеми безробіття у Миколаївській області в умовах реалізації стратегії реформ в Україні

.....

5. Перелік графічного матеріалу (зточним зазначенням обов'язкових креслень)

1. Схема формування пропозиції робочої сили

2. Проблеми, що хвилювали європейців у 2020 році

3. Принципи регулювання зайнятості в Німеччині, Англії, Швеції, Японії, Америці

4. Динаміка чисельності населення Миколаївської області

5. Питома вага безробітних в чисельності населення Миколаївської області (2020 р.)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 28 жовтня 2020 року**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Оцінка виконання етапу	
			у %	за 4-х бальною шкалою
1.	Робота з літературними джерелами	28.10.21-03.11.21	88	добре
2.	Робота на розділом 1 « <u>Теоретичні основи та сутність проблем безробіття</u> »	04.11.21-14.11.21	92	відмінно
3.	Робота над розділом 2 « <u>Дослідження проблем безробіття у Миколаївській області протягом 2018-2020 рр</u> »	15.11.21-23.11.21	90	відмінно
4.	Рубіжна атестація	18.11.21-23.11.21	90	відмінно
5.	Робота над розділом 3 « <u>Напрями вирішення проблеми безробіття у Миколаївській області в умовах реалізації стратегії реформ в Україні</u> »	24.11.21-06.12.21	85	добре
6.	Оформлення роботи	06.12.21-09.12.21	90	відмінно
7.	Здача роботи на кафедрі	09.12.21		
8.	Перевірка на плагіат	09.12.21-12.12.21		
	Інтегральна оцінка виконання етапів календарного плану (як середня по етапам)		90	відмінно

Студент Алієва Лейли Гапдиг кизи
(підпис) (прізвище та ініціали)Керівник роботи Волкова А.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Магістерська кваліфікаційна робота на тему «Регіональні аспекти вирішення проблем безробіття (на прикладі Миколаївської області)»

Актуальність теми. У ринковій економіці безробіття виступає як результат взаємодії між попитом на робочу силу та її пропозицією. У країнах з розвинутою економікою безробіття може стати, як правило, наслідком зростання виробництва і його структурної перебудови в результаті науково-технічного прогресу, скорочення виробництва якого-небудь товару внаслідок його неконкурентоспроможності, що веде до скорочення зайнятості населення.

Проблема безробіття є надзвичайно актуальною сьогодні, оскільки за неповного використання наявних ресурсів робочої сили економічна система працює, не досягаючи межі своїх виробничих можливостей. Крім цього, безробіття спричинює негативні зміни в складі людських ресурсів, а саме: погіршення якісних характеристик робочої сили, втрату працівниками їхніх професійних навичок, кваліфікації, послаблення мотивації до праці, зниження продуктивності праці, відтік найбільш кваліфікованої робочої сили за межі країни. З іншого боку, внаслідок безробіття країна має значні фінансові збитки, утримуючи безробітних, відшкодовуючи їм втрати в доходах на період пошуку нових сфер прикладання праці. Тому проблема безробіття потребує постійного вирішення, враховуючи особливості загострення його динаміки.

Мета і задачі дослідження. Метою даної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів вивчення регіональних аспектів вирішення проблем безробіття в умовах реалізації стратегії реформ в Україні, визначення основних проблем, які впливають на виникнення безробіття та шляхів його подолання.

Досягнення визначеної мети зумовило необхідність послідовного розв'язання таких завдань:

- розкрити поняття та особливості проблеми безробіття;
- охарактеризувати види та соціально-економічні наслідки безробіття;
- проаналізувати міжнародний досвід вирішення проблем безробіття;
- охарактеризувати ринок праці Миколаївської області протягом 2018-2020 рр.;
- проаналізувати практичну діяльність Миколаївського обласного центру зайнятості у сфері регулювання проблем безробіття;
- провести оцінку технології обслуговування незайнятого населення;
- охарактеризувати напрями вирішення проблеми безробіття у Миколаївській області в умовах реалізації стратегії реформ в Україні.

Об'єктом магістерської роботи є практична діяльність Миколаївського обласного центру зайнятості

Предметом дослідження є регіональні аспекти вирішення проблем безробіття

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використовувались різні *методи дослідження*, серед яких порівняльний метод, метод економічного аналіз, нормативний та статистично-аналітичний метод, табличний та графічні методи, метод системного аналізу та інші

Інформаційно-довідковою базою для написання роботи стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, у яких висвітлюються питання вирішення проблем безробіття, статистичні та нормативно-правові матеріали, тощо.

Результати, їх новизна, теоретичне та практичне значення. В магістерській роботі проведено аналіз регіональних аспектів вирішення проблем безробіття.

Рекомендації щодо використання результатів роботи з зазначенням галузі застосування. Практичне значення одержаних нами результатів полягає в поглибленні знань і обґрунтуванні аспектів вивчення проблеми безробіття в Миколаївській області, застосуванні отриманих у роботі результатів для покращення роботи Миколаївського обласного центру зайнятості у сфері регулювання проблем безробіття.

Структура і обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг тексту магістерської роботи – 70 сторінок, таблиць – 5, рисунків – 4.

Перелік ключових слів: безробіття, регіональні аспекти, ринок праці.

SUMMARY

Master's thesis on «Regional aspects of solving unemployment problems (on the example of the Nikolaev region)»

Actuality of theme. In a market economy, unemployment is the result of the interaction between labor demand and supply. In developed economies, unemployment can be the result of increased production and restructuring as a result of scientific and technological progress, reduced production of a product due to its non-competitiveness, leading to reduced employment.

The problem of unemployment is extremely relevant today, because with the incomplete use of available labor resources, the economic system operates without reaching the limit of its production capacity. In addition, unemployment causes negative changes in the composition of human resources, namely: deteriorating quality of the workforce, loss of workers' skills, skills, reduced motivation to work, reduced productivity, outflow of the most skilled labor outside the country. On the other hand, due to unemployment, the country has significant financial losses, retaining the unemployed, compensating them for loss of income during the search for new areas of employment. Therefore, the problem of unemployment needs to be constantly addressed, given the peculiarities of the aggravation of its dynamics.

The purpose and objectives of the study. The purpose of this work is to study the theoretical and practical aspects of studying the regional aspects of solving unemployment in the implementation of the reform strategy in Ukraine, identifying the main problems that affect the emergence of unemployment and ways to overcome it.

Achieving this goal has necessitated the consistent solution of the following tasks:

- to reveal the concepts and features of the unemployment problem;
- describe the types and socio-economic consequences of unemployment;
- to analyze international experience in solving unemployment problems;
- to characterize the labor market of the Nikolaev area during 2018-2020;
- to analyze practical activity of the Nikolaev regional center of employment in the field of regulation of problems of unemployment;
- to assess the technology of servicing the unemployed;
- to characterize the directions of the decision of a problem of unemployment in the Nikolaev area in the conditions of realization of strategy of reforms in Ukraine.

The object of the master's work is the practical activity of the Mykolayiv Regional Employment Center

The subject of the study is the regional aspects of solving unemployment problems

Research methods. To achieve this goal, various research methods were used, including comparative method, method of economic analysis, normative and statistical-analytical method, tabular and graphical methods, method of system analysis and others

Information and reference bases for writing the work were the scientific works of domestic and foreign scientists, which cover issues of unemployment, statistics and legal materials, etc.

Results, their novelty, theoretical and practical significance. The master's thesis analyzes the regional aspects of solving unemployment.

Recommendations for the use of the results of the work with the indication of the field of application. The practical significance of our results lies in the deepening of knowledge and substantiation of aspects of studying the problem of unemployment in the Nikolaev region, the application of the results obtained in the work to improve the work of the Nikolaev regional employment center in regulating unemployment.

Structure and scope of work. The work consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of sources used. The full text of the master's thesis - 70 pages, tables - 5, figures - 4.

List of key words: unemployment, regional aspects, labor market.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи та сутність проблем безробіття.....	11
1.1. Поняття та особливості проблеми безробіття.....	11
1.2. Види та соціально-економічні наслідки безробіття.....	15
1.3. Міжнародний досвід вирішення проблем безробіття.....	21
РОЗДІЛ 2. Дослідження проблем безробіття у Миколаївській області протягом 2018-2020 рр.....	28
2.1. Аналіз ринку праці Миколаївської області протягом 2018-2020 рр....	28
2.2. Практична діяльність Миколаївського обласного центру зайнятості у сфері регулювання проблем безробіття.....	33
2.3. Технологія обслуговування незайнятого населення.....	41
РОЗДІЛ 3. Напрями вирішення проблеми безробіття у Миколаївській області в умовах реалізації стратегії реформ в Україні.....	51
3.1. Шляхи вирішення проблеми безробіття у Миколаївській області в умовах реалізації стратегії реформ в Україні.....	51
3.2. Адаптація зарубіжного досвіду для подолання молодіжного безробіття.....	54
ВИСНОВКИ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	64

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах переходу України до ринкової економіки та кризових явищ, які спіткали Україну за останні роки, проблема безробіття стала однією з найголовніших проблем вітчизняної економіки. Безробіття – це соціально-економічне явище, при якому частина економічно активного населення не може знайти застосування своїй робочій силі й стає «зайвою». Чим нижчий рівень соціально-економічного розвитку країни, тим вищий рівень безробіття і навпаки.

У ринковій економіці безробіття виступає як результат взаємодії між попитом на робочу силу та її пропозицією. У країнах з розвинутою економікою безробіття може стати, як правило, наслідком зростання виробництва і його структурної перебудови в результаті науково-технічного прогресу, скорочення виробництва якого-небудь товару внаслідок його неконкурентоспособності, що веде до скорочення зайнятості населення.

Проблема безробіття є надзвичайно актуальною сьогодні, оскільки за неповного використання наявних ресурсів робочої сили економічна система працює, не досягаючи межі своїх виробничих можливостей. Крім цього, безробіття спричинює негативні зміни в складі людських ресурсів, а саме: погіршення якісних характеристик робочої сили, втрату працівниками їхніх професійних навичок, кваліфікації, послаблення мотивації до праці, зниження продуктивності праці, відтік найбільш кваліфікованої робочої сили за межі країни. З іншого боку, внаслідок безробіття країна має значні фінансові збитки, утримуючи безробітних, відшкодовуючи їм втрати в доходах на період пошуку нових сфер прикладання праці. Тому проблема безробіття потребує постійного вирішення, враховуючи особливості загострення його динаміки.

Серед авторів, праці яких присвячені дослідженню та аналізу вирішення проблем безробіття в умовах реалізації стратегії реформ в Україні

належать: Заярна Н.М. [26], Лех Г.А. [38], Коваленко Я.А. [34], Машика Ю.В. [41], Харечко Ю. А. [55], Фесенко А.М. [54] та інші.

Метою даної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів вивчення регіональних аспектів вирішення проблем безробіття в умовах реалізації стратегії реформ в Україні, визначення основних проблем, які впливають на виникнення безробіття та шляхів його подолання.

Завданнями даної роботи є:

- розкрити поняття та особливості проблеми безробіття;
- охарактеризувати види та соціально-економічні наслідки безробіття;
- проаналізувати міжнародний досвід вирішення проблем безробіття;
- охарактеризувати ринок праці Миколаївської області протягом 2018-2020 рр.;
- проаналізувати практичну діяльність Миколаївського обласного центру зайнятості у сфері регулювання проблем безробіття;
- провести оцінку технології обслуговування незайнятого населення;
- охарактеризувати напрями вирішення проблеми безробіття у Миколаївській області в умовах реалізації стратегії реформ в Україні.

Об'єктом дослідження є практична діяльність Миколаївського обласного центру зайнятості, а *предметом* – регіональні аспекти вирішення проблем безробіття.

При написанні роботи використовувались такі *методи*: порівняльний метод, метод економічного аналіз, нормативний та статистично-аналітичний метод, табличний та графічні методи, метод системного аналізу та інші.

Інформаційною базою для написання роботи стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, у яких висвітлюються питання вирішення проблем безробіття, статистичні та нормативно-правові матеріали, тощо.

Практичне значення одержаних нами результатів полягає в поглибленні знань і обґрунтуванні аспектів вивчення проблеми безробіття в Миколаївській області, застосуванні отриманих у роботі результатів для

покращення роботи Миколаївського обласного центру зайнятості у сфері регулювання проблем безробіття.

РОЗДІЛ 1

ВИСНОВКИ

В ході проведених досліджень аналізу регіональних аспектів вирішення проблем безробіття були зроблені висновки:

1. Безробіття – один із головних соціальних ризиків, що підстерігає людину у сучасному суспільстві. Воно виникає у будь-яких системах, але у складно організованій конкурентній боротьбі стає її неминучим супутником. Рівень безробіття – найважливіший індикатор стану праці та економіки загалом. Він відображає, наскільки ефективно використовується головна продуктивна сила суспільства – трудові ресурси.

2. Розрізняють два основних види безробіття: природне та вимушене. Природне безробіття набуває форми добровільного, фрикційного, інституціонального, структурного. Серед форм вимушеного безробіття найбільш поширеними є: плинне безробіття, приховане та циклічне безробіття, сезонне безробіття.

3. До соціально-економічних наслідків безробіття можна віднести те, що: відбувається знецінення, недовикористання людського потенціалу суспільства, погіршується якість життя безробітних та їх членів родини, підсилюється тиск на розмір заробітної плати зайнятих із боку конкуруючих на ринку праці, збільшуються витрати суспільства й індивіда на відновлення чи зміну професійного статусу і рівня продуктивності праці, формуються категорії осіб із девіантною поведінкою, схильних до вчинків, що суперечать прийнятним соціальним нормам і цінностям.

4. Проаналізувавши принципи регулювання проблеми безробіття в Німеччині, Англії, Швеції, Японії, Америки, було виявлено, що в Німеччині умови для забезпечення робочих місць найкращі. В Україні немає на стільки розгалуженої системи по скороченню безробіття як в запропонованих країнах. Але можливість застосування хоча б одного принципу існує. Досвід

зарубіжних країн показує, що ще жодній країні не вдалося цілком вирішити всі наявні проблеми сфери ринку праці лише одним методом.

5. Ситуація на ринку праці Миколаївської області характеризується постійним попитом на кваліфікованих робітників з інструментом: слюсарів, токарів, фрезерувальників, електрогазозварників, малярів, мулярів, штукатурів тощо. Залишається значний попит на водіїв, продавців, кухарів, менеджерів зі збуту, трактористів, робітників на низькокваліфікованих ручних роботах у сільському господарстві, підсобних робітників. Також затребувані бухгалтери, медсестри, лікарі, інженери.

6. Регулювання зайнятості населення є однією з найважливіших ланок діяльності Миколаївського обласного центру зайнятості, який покликаний створювати сприятливі умови щодо захисту населення від безробіття та реалізовувати такі соціальні гарантії як право на працю, вибір професії, сфери та форми трудової діяльності. Виконання цих завдань слугує основою практичної діяльності Центру та визначає її пріоритетні напрямки.

7. Робота МОЦЗ в сфері регулювання ринку праці здійснюється із врахуванням вікових особливостей та ціннісних орієнтацій населення, що дає змогу комплексно підійти до вирішення проблем зайнятості, сприяти самовизначенню та подальшому працевлаштуванню людини відповідно до її побажань та здібностей.

8. Напрями боротьби з безробіттям мають забезпечуватися підвищенням конкурентоспроможності робочої сили за рахунок підвищення її якості, а саме: зростання рівня загальної освіти, підвищення кваліфікації, розширення діапазону оволодіння працівниками професій і спеціальностей, розвитку таких необхідних складових відтворення якісної робочої сили, як медицина, культура, спорт. До основних напрямів боротьби з безробіттям також відносять постійне вдосконалення соціально-трудова відносин і колективних переговорів. Для України це має велике значення тому, що соціально-трудова відносини поки не мають достатнього розвитку, а потенціал удосконалення колективних переговорів досить значний.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абашина О.В. Дослідження особливостей регіонального ринку праці молоді / О.В. Абашина // Вісник КНТУ. – 2018. - №6. – С.45-59.
2. Авдєєв Л. Г. Використання соціологічних методів у практичній діяльності центрів зайнятості: Методичні рекомендації / Л. Г. Авдєєв.– К.: ІПК ДСЗУ, 2012. – 29 с.
3. Акулов М.Г. Економіка праці та соціально-трудові відносини / М.Г. Акулов. - К.: КНЕУ, 2002 – 366с.
4. Безнощенко М.В. Ринок праці України в контексті світової фінансово-економічної кризи / М.В. Безнощенко // Вісник ОДЕУ. – 2014. - №3. – С.55-65.
5. Безробіття в Україні: причини, види, наслідки // Наукові доробки молоді – вирішенню проблем Європейської інтеграції: Збірник наукових статей у 2 т.- х.: Континент, 2016 Т 2. – 2016. - С. 182-184.
6. Большая О.В. Проблема зайнятості молоді на ринку праці України / О.В. Большая // Економіка і регіон. – 2012. - №2. – С.114-120.
7. Бриндак Л.Д. Соціально-економічні наслідки безробіття / Л.Д. Бриндак // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2018. - № 3. – С. 203-210.
8. Буда Т.Й. Запозичення позитивного світового досвіду вирішення проблем зайнятості молоді в Україні / Т.Й. Буда // Інноваційна економіка. – 2019. - №4(42). – С.161-166.
9. Буряк П.Ю. Економіка праці й соціально-економічні відносини: навч. посіб. / П.Ю. Буряк, Б.А. Карпінський, М.І. Григор'єва. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.

10. Валетов Д.М. Проблеми молодіжного безробіття в сучасній Україні / Д.М. Валетов, С.Е. Саржан // Економіка України.- 2016. - №8. – С.25-35.
11. Васильчук Н.О. Дослідження молодіжного сегменту регіонального ринку праці / Н.О. Васильчук // Вісник НЛТУ. – 2013. - №2. – С.23-29.
12. Вдовіна Г.О. Аналіз ринку праці: пропозиція та попит на неї / Г. О. Вдовіна. - Л. : Вид. ЛНУ імені Івана Франка, 2011. - 145 с.
13. Вірт Ю.П. Шляхи і напрямки державного регулювання ринку праці в Україні в умовах економічної кризи / Ю.П. Вірт, Н.М. Заярна // Наук. вісн. НЛТУ України. - 2018. - № 20. - С. 195-198.
14. Гнибіденко І.Ф. Нові теоретико-методологічні аспекти дослідження властивостей та функцій сфери зайнятості / І.Ф. Гнибіденко // Проблеми науки.- 2018. - № 2. - С. 2-9.
15. Горбунов В.О. Чинники гальмування розвитку регіонального ринку праці / В.О. Горбунов // Вісник КНЕУ. – 2018. - №9. – С.65-74.
16. Гречишкін В. Удосконалення державного управління зайнятістю населення / В. Гречишкін // Україна: аспекти праці. - 2019. - № 6. - С. 17-19.
17. Гринкевич С.С. Стан молодіжної зайнятості в Україні / С.С. Гринкевич, Мазурська М.Т. // Науковий вісник НЛУУ. – 2018. – С.239-244.
18. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини / О.А. Грішнова. - К.:КНЕУ, 2005. – 456с.
19. Дзвінчук Д.І. Засади управління і вибір цілей діяльності освітньої системи в контексті європейського виміру / Д.І. Дзвінчук // Вища освіта України. - 2012. - № 2. - С. 20-26.
20. Дробиш Л.В. Роль профорієнтації у формуванні ефективного кадрового потенціалу підприємств / Л. В. Дробиш // Регіональні перспективи. – 2018. – № 6 (13). – С. 44-48.
21. Дяків О.П. Особливості розвитку молодіжного ринку праці в Україні / О.П. Дяків, О.М. Колодка, М.М. Римарчук // Актуальна економіка. – 2017. - №2. – С.45-52.

22. Єдина технологія надання соціальних послуг населенню центрами зайнятості: науково-дослідна робота / Укладачі: М.Ю. Маршавін, Л. М. Фокас, Л.Є. Ляміна, Д.Ю. Маршавін. – Київ. – 2010. – 495 с.
23. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навч. посіб. / Н.І. Єсінова. – К.: Кондор, 2004. – 432 с.
24. Забута Н. Регулювання зайнятості населення: теорія і зарубіжний досвід / Н. Забута // Економіка. Проблеми економічного становлення. – 2019. – № 3. – С. 76–82.
25. Завіновська Г.Т. Економіка праці / Г.Т. Завіновська. - К.: КНЕУ, 2003. – 300с.
26. Заярна Н.М. Причини безробіття в різних умовах економічного розвитку України та методи її подолання / Н.М. Заярна // Науковий вісник НЛТУ України. – 2019. - №24. – С. 34-41.
27. Заярна Н.М. Проблеми працевлаштування молоді та шляхи їхнього поліпшення / Н.М. Заярна, О.Я. Паньків // Вісник ТНЕУ. - 2011. - №9. – С.124-130.
28. Заяць Т.А. Національний ринок праці та його молодіжний сегмент: методологія, практика, перспективи розвитку / Т.А. Заяць, В.Л. Жаховська. — Київ: Фенікс, 2013. — 312 с.
29. Іляш О.І. Особливості системи регулювання ринку праці України / О.І. Іляш // Вісник ЛНУ. – 2018. - №6. – С.65-72.
30. Карпенко А.В. Дослідження регіонального молодіжного ринку праці / А.В. Карпенко, Н.М. Карпенко, А.М. Ніконова // Вісник ТДНУ. – 2010. - №12. – С.26-39.
31. Кафлевська С.Г. Безробіття як соціально-економічна проблема населення України / С.Г. Кафлевська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. - № 31. – С. 288-293.
32. Кириченко С.О. Світовий досвід подолання безробіття як провідний фактор стабілізації ринку праці України / С.О. Кириченко // Вісник

Національного університету «Львівська політехніка». – 2020. - № 12. – С. 85-91.

33. Кім Т.І. Безробіття в трансформаційній економіці: Причини, форми, тенденції: авто-реф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / Харківський НУ ім. В.К. Каразіна. – Харків, 2003. – 16 с.

34. Коваленко Я.А. Причини безробіття та його вплив на суспільство / Я.А. Коваленко // Економічні науки. – 2020. - № 14 (2). – С. 100-104.

35. Кодекс законів про працю України // Відомості Верховної Ради України. – 1971. - додаток до № 50. - ст. 375.

36. Колпаков В.М. Стратегічний кадровий менеджмент / В. М. Колпаков, Г. А. Дмитренко. – К.: КНЕУ, 2005. – 325 с.

37. Кравець Ю.О. Міжнародний досвід регулювання зайнятості та безробіття / Ю.О. Кравець // Економіка. – 2019. – №11. – С. 23-31.

38. Лех Г.А. Шляхи подолання безробіття / Г.А. Лех // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2018. – № 20. – С. 305-309.

39. Лібанова Е.М. Ринок праці : навч. посіб. / Е.М. Лібанова. - К.: Центр навч. л-ри, 2003. - 224 с.

40. Лукашевич В.М. Економіка праці та соціально-трудова відносина: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закл.] / В.М. Лукашевич. – Л.: Новий Світ, 2007. – 248 с.

41. Машика Ю.В. Сучасний стан ринку праці України в умовах світової фінансової кризи / Ю.В. Машика // Науковий вісник НЛТУ України. – 2018. – № 10 – С. 250–254.

42. Мельник С.В. Механізм регулювання соціально-трудова сфери України: моногр. / В. Мельник. - К.: Соцінформ, 2012. - 786 с.

43. Мутяк М.С. Соціальний захист молоді шляхом забезпечення освіти та зайнятості / М.Мутяк // Вісник ОДЕУ. - 2012. - № 9. – С. 228 – 234.

44. Мутяк М.С. Удосконалення механізмів зайнятості молоді в умовах євроінтеграції / М.Мутяк // Вісник ХНУ. – 2017. - №5. – С. 39-44.

45. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/24676>

46. Некрутенко Н.П. Моніторинг нормативно-правової бази регулювання молодіжного сегмента ринку праці в Україні / Н.П. Некрутенко // Актуальні проблеми економіки. 2018. - №6. – 63-69.

47. Офіційний сайт Головного управління статистики у Миколаївській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm>.

48. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.dcz.gov.ua.

49. Офіційний сайт Миколаївської обласної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.adm.km.ua.

50. Про державну службу: Закон України від 16. 12. 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - №52. - ст.490.

51. Про зайнятість населення: Закон України від 05. 07. 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. - № 24. - ст.243.

52. Про затвердження Положення про організацію професійного навчання безробітних за модульною системою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0528-99>.

53. Про затвердження Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітними підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0915-00>.

54. Фесенко А.М. Безробіття як комплексна соціальна проблема / А.М. Фесенко // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2012. - № 151. - С. 3-8.

55. Харечко Ю.А. Проблеми безробіття в Україні та шляхи їх подолання / Ю.А. Харечко // Економіка – 2019. - № 3(10). - С. 69-72.

56. Чуприн Ю.П. Єдина технологія надання соціальних послуг клієнтам служби зайнятості / Ю.П. Чуприн, Н.Є. Муромец // Вісник ДНУ. – 2012. - №4. – С.124-139.

57. Шкіндюк І.Ю. Зарубіжний досвід вирішення проблем зайнятості і перспективи його застосування в Україні / І.Ю. Шкіндюк // Ефективність державного управління: зб. наук. пр. ЛРІДУ. - 2018. - № 21. - С. 151-158.